

KOVÁCS KATALIN

Éjjeli vadászat

*Nagy most a csend és sűrű az éj. A kopár mező fölött lustán elnyúlik az ég.
A fák ágaira tűzve dideregnek a csillagok, halvány fényük épp csak jelzi a vándor útját.*

A tarkára festett ablakkeretek mögött álmosan hunyorognak az ablakszemek. Napközben csendes a folyóparti ház, csak nagy ritkán téved vendég a környékére. Mióta csaknem minden vagyonát elveszítette, a háziúr nem él társasági életet. Ifjú felesége is otthonülő, a macskákon kívül semmilyen állatot nem tűr meg maga körül. Férje vadászutyáit az udvar végébe száműzte, s egy viharos, látomásos éjszakán, amikor a vén szolgáló félelmében megállás nélkül vetette magára a keresztet, szélnek eresztette a ménest.

Az épület falát belepte a borostyán, szinte alig látszik az ajtaja és az ablaka, messziről elvarázsolt háznak tűnik. Ha esténként feltámad a parton a szél, meglibben a padlásszoba ablakán a függöny, s riadt szempár fürkészi az utcát, ahol kósza fények imbolyognak, ezüstszínűre festik a fákat és az arcokat.

Egy ilyen ezüsthévízű éjszakán érezte meg a kertben terjengő különös szagot. Körbeszimatolta az omladozó fészert, a gyümölcsfákat, az esőben csillogó avart, sőt még a borostyánfalú ház körül is tett egy óvatos sétát, de nem találta a szag forrását. Felézett a holdra, mintha onnan várt volna útmutatást. Az égítést ezüst korongja szokatlanul távolinak tűnt, és furcsán megsokszorozódott a kerti tó fodrozódó víztükrében. Egyre erősödött a szag, kisvártatva az egész kertet belengte, átterjedt a környező mezőre és a faluszéli erdőt is elérte.

Egész lényét áthatotta a szag. Teste idegesen remegni kezdett. Feltámadt vadászösztöne, átugrott az omladozó kerítésen – tapasztalatból tudta, hol a legalacsonyabb –, és ahogy csak bírt, szaladt a cserjés felé. A tisztásra érve a bodzabokor tövében pillantotta meg a nyúltetemet. Már napok óta ott lehetett, a szárazon zörgő gallyak és a megbarnult falevelek ölelésében. Különös módon indult bomlásnak a nyúl teste, nem bűzös rothadás-szagot bocsátott ki magából, hanem émelítően édes állat-illata volt. A kutya beleszimatolt a levegőbe, vakkantott egyet, orrával megböködte a nyúltetemet, beleigazította a fészekágyba és fejét lesunyva eloldalgot.

Órákig bolyongott az éjszakában. Megkerülte az erdőt, a mezőt, olyan helyekre tévedt, ahová napközben sohasem jutott el. A szomszédos birtok irányába vezette a szag. Végre közléről látta a titokzatos kastélyt, az udvaron felállított, hatalmas ketrecek – akkorák voltak, hogy egy egész nyúlkolónia befért –, és annyira erősen érezte az émelítő szagot, hogy egészen elbódult tőle. Az egyik elfüggönyözött ablak mögött, a zöldfalú biliárdszobában háziura feleségét is észrevette, amint – vontatott mozdulatokkal, mintha automata volna – odalépett a bársekreányhoz, kiemelt belőle egy talpas poharat, színültig töltötte zöldes folyadékkal, amit egy cukordarabra csorgatott. A nő egy hajtásra megitta a folyadékot, majd lassan, lábujjhegyen előresuhant, álmatag tekintettel bolyongott az egymásba nyíló szobák között, kiegyenesítette a falon a félrecsúszott képeket és eligazította a perzsaszőnyeg rojtjait. A biliárdszoba falára zöld csikokat rajzolt a fény. Gyanta illatát hozta a szél. Valahol hegedültek.

Hajnalodott már, mire a kutya éjszakai portyájáról hazatért, fogai között egy jól megtermett, fehér nyulat tartott. A hátsó lépcsőn szökött be a borostyánfalú házba. Megállt az emeleten, a háziúr lakosztálya előtt, és a küszöbre helyezte zsákmányát.

Kovács Katalin

(1972): Győrben született. A győri Révai Miklós Gimnáziumban érettségizett. A Szegei Tudományegyetem francia tanszékének oktatója. Kutatási területei: a 17–18. századi francia művészetelmélet; motívumkutatás (a csend fogalma; a tudom-is-én-micsoda; szenvedélyelméletek; állatbrázolások: a majom). Legutóbb megjelent kötetei: *A csend alakzatai a festészetben* (2010, Budapest) és *Diderot et Watteau. Vers une poétique de l'image au XVIIIe siècle* (2019, Párizs).

Tavirózsák

Az álmokat rég belepte a por. Az északi szélben szárnyaszegett lepkeraj menekül, mögötte hatalmas vándorsólyom kering. Árnyéka úgy lebeg a kisváros fölött, mintha egy láthatatlan kéz irányítaná, amely, ha elernyed, a földre ejti az óriásmadarat. A lepkék egyre közelebb sodródnak a földhöz, egymás után hullanak le a tó vizére, s apró, színes virágszirmokként vegyülnek el a tavirózsák között.

A Tulieriák kertjében kialakított mesterséges tavak és rögtönzött vendéglátóhelyek körül megbolydult méhkasként nyüzsgött a tömeg. A kert sarkában álló *Orangerie* épülete előtt hosszasan kígyózott a sor. Volt, aki türelmesen várakozott, míg mások méltatlankodva igyekeztek előre furakodni: művészettörténészek adták ki magukat, vagy gesztusnyelven próbálták megértetni a bejárat előtt strázsáló, rezzenéstelen tekintetű múzeumi őrökkel, hogy nekik a tömeggel szemben előjogaik vannak. Miután végtelennek tűnő perceket töltöttem a tűző napon a sorban araszolva, öt óra tájban megkönnyebbülten léptem át a múzeum küszöbét. Amint megvásároltam a belépőjegyemet, azonnal az alagsori termék felé igyekeztem, Monet vízililiom-sorozatához.

Csalódottságot éreztem, amikor beléptem az első, ovális helyiségbe. Erős neonfény világította meg a terem falán körben elhelyezett festményeket. Hiába próbáltam kizárni gondolataimból a külvilág morajlását, és tudatomat kiüresítve a képekre összpontosítani, nehezemre esett elvonatkoztatni a mellettem ülő, megállás nélkül egymást fényképező koreai lányoktól és a zsongó, soknyelvű beszédfoszlányoktól. Lehunytam a szemem. Éreztem, amint eltompulnak az érzéseim, és mintha a zaj is megszűnt volna körülöttem.

Amikor felnéztem, eltűnt a zsbongó emberraj. Egyedül voltam a teremben. Kihuny a neonfény, sejtelmes félhomályba burkolóztak a vásznak. Ólomszürke árnyak suhantak el a tavirózsák előtt, és rásimultak a képek közötti üres falfelületekre. Végtelen nyugalmat árasztott a kék tónusú festmény, a víz felületén megcsillanó napfény, a tündérrózsák fehér és rózsaszínű szirmai, a távolban gomolygó felhők. Bársonyözdön fodrozódott a víz, hallani véltem halk csobogását. Majdnem tökéletesen belefeledkeztem a pillanatba, amikor megláttam a tavirózsák között felsejlő emberarcot.

Először a valószerűtlenül hosszúkás, mandulavágású szemeket vettem észre, amelyek szinte elvesztek a kékség sodrásában. Jól kivehetően rajzolódtak ki előttem a középkorú férfiarc körvonalai, a halántéknál és a fejtetőn már erősen ritkuló haj és a szemöldökök, a jobb oldali kissé elcsúszott a gomolyfelhők irányába. A sötét szemek mereven néztek lefelé, mintha a férfi tekintete megkapaszkodott volna a tó mélyén kígyózó hínárokon. Egy láthatatlan kéz kavicsot hajtott a vízbe, amely egyre nagyobb, körkörös hullámokat vetett.

Odakint vihar készülődött. Nyugtalankodni kezdtem, hogy bizonyára nemsokára távozásra szólít fel a marcona tekintetű teremőr. Fel akartam állni, de képtelen voltam megmozdulni. Úgy éreztem, ólomsúly nehezedik a lábamra, fogva tart a festmény és nem engedi, hogy elhagyjam a helyemet. Kétségbeesve meredtem a képre, a kékség közepére, mintha onnan vártam volna segítséget. Ekkor a titokzatos tekintet felnézett a képről és rám szegeződött. Szédülés lett rajtam úrrá. Amikor körbenéztem a teremben, az összes festményen ugyanazt a férfiarcot láttam. A képek egyetlen, végtelen vásznat alkottak, körös-körül pedig sebesen kavargott a tó vize, békalencsét és meghatározhatatlan állagú hordalékot sodort a partra. Az egyre erőteljesebb hullámlökések most már egészen a tó felett átívelő, keskeny gyaloghídig felértek, s belemosták a vízbe a kavicsokat és a parton bámészkodó, apró állatokat. Én is a víz alá kerültem, fuldokolni kezdtem, levegőért kiáltottam. Lábamra tekeredtek a hínárok indái és a vízililiomok gyökerei, s lefelé húztak magukkal, az iszapos talaj irányába. Nagy nehezen sikerült megkapaszkodnom az egyik márványmintás levélben, és még mielőtt megérkezett a vihar, kievickéltem a víz felszínére.

A tó partján állva meglepődve tapasztaltam, hogy összezsugorodott a japánkert, szinte elfért volna egy nagyobbfajta vásznon. Visszanéztem a vízililiomokra, kerestem közöttük a titokzatos férfiarcot, de a szélcsendben teljesen elmosódtak a körvonalai. Lágyan hullámozott a víz, s az alig észrevehető tavirózsák színes fénypontokként világítottak a messzeségben.

*Megcsillannak a vízben az arctöredékek.
A parton belepte a gyom a lábnyomokat.
Álmosan nyújtózik a giverny-i japánkert.*